

TEATRE
'Excuses!'

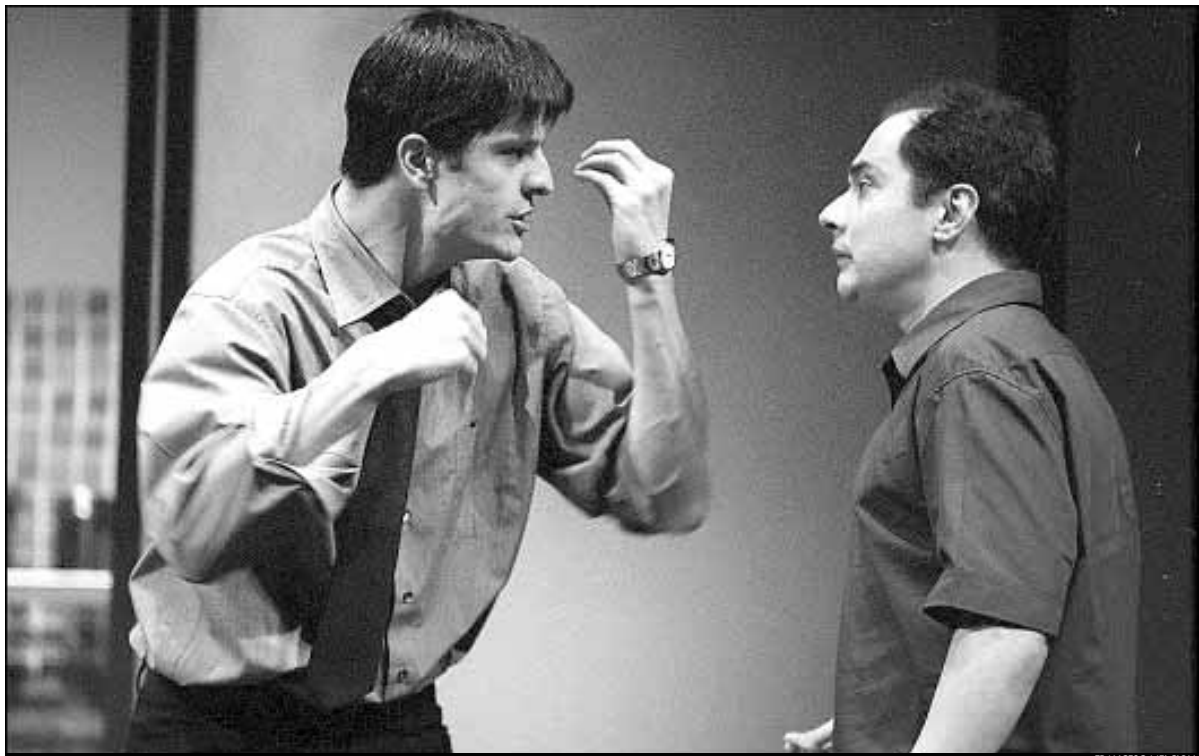
La família en calçotets

Joaquim Noguero

'Excuses!', de Joel Joan i Jordi Sánchez. Direcció i dramaturgia: Pep Anton Gómez. Intèrprets: Mònica Glaenzel, Joel Joan, Teresa Sánchez, Jordi Sánchez. Companyia Kràmpack. Teatre Romea, 19 de gener.

Convidats a pujar dalt de l'escenari del Romea a recuperar aquella línia refrescant de *Kràmpack* que va donar corda a una peça que, amb ironia però també amb tendresa, conduïa al mig de l'escenari vulnerabilitat i inseguretats quotidianes molt pròximes a les de la majoria dels mortals, convidats doncs a seduir-nos amb aquell punt de mitja rialleta insegura, la gent de Kràmpack (la companyia) ens hi posa *Excuses!*, segurs que els espectadors els continuaran fidels. Ho tenen tot guanyat d'entrada. Fins i tot davant el públic professional i convidat de l'estrena -tants cops distant, saberut i fred- els aplaudiments van escalfar les mans molt per damunt del que abans l'obra podia haver escalfat els ànims. Per tant, no és que ja tinguin dos mesos de localitats venudes, és que tenen fins i tot comprats els riures.

I no em malinterpretin. Aquestes paraules no neixen de cap mena de recel davant l'èxit gairebé segur de públic, ni de la legítima opció comercial d'una comèdia bastida amb enginy i saber fer tea-

Joel Joan i Jordi Sánchez, parella de tele i de teatre

trals, ni del vessant mediàtic dels membres de la companyia. Arrenquen més aviat de la desil·lusió davant la pèrdua d'aquella frescor i senzillesa i ritme i, sobretot, veritat i saviesa teatrals i humanes que tothom recorda de *Kràmpack*. Neixen de qui -seguidor de la companyia des d'un llunyà *Mareig* vist a Berga o d'aquella *Yvonne, princesa de Borgonya* nascuda al SAT que anys després trobaria ecos autòctons a *Sóc llejja*- ha vist la promesa d'una teatralitat nascuda directament dels escenaris mig feta fum fum, primer, i ara desfeta en excuses i personatges i interpretacions estereotipades. Perquè no n'hi ha prou de saber perfilar els gags, com no n'hi

ha prou de fer servir paraules boniques per escriure. L'enginy i l'ofici teatrals són inqüestionables, però insuficients. I no n'hi ha prou, tampoc, de voler glaçar la rialla de l'espectador amb el recurs final d'una violència tan subratllada com durant tota la resta d'obra ha estat gruixut el traç humorístic. Dins els referents d'una generació més jove, l'obra *vodevileja* sense acabar d'aprofitar-ne tots els recursos, de la mateixa manera que deixa solts alguns fils argumentals que no es preocupa de tancar. Els falta espai i els en sobra. Sense la continuïtat episòdica de la sèrie televisiva, però també sense la intensitat de la seva mitja horeta, passada una hora embafen.

TEATRE
'Les variacions Goldberg'

Matar el pare a cops de Bíblia

Francesc Massip

'Les variacions Goldberg', de George Tabori. Traducció: Theres Moser i Ramon Farrés. Intèrprets: Pep Cruz, Lluís X. Villanueva, Montse Esteve, Gavina Sastre, Mercè Arànega, Jordi Banacolocha. Escenografia: Bibiana Puigdefàbregas. Vestuari: M. Rafa Serra. Il·luminació: Maria Domènech. Adaptació i direcció: Alex Rigola. TNC, 18 de gener.

De l'Edat Mitjana ençà no han deixat d'escenificar-se les Sagrades Escripures, bé que sovint sota el recel eclesiàstic i l'amenaça inquisitorial. De fet, el teatre europeu va debutar amb la Bíblia i els professionals de l'espectacle no es van poder resistir a fer-ne lectures atrevides, poc complaents amb els vigilants de la moral. Només cal recordar aquella *Passió* del segle XV en què un àngel renya el Totpoderós: "Ei! Pare Etern, no us en doneu vergonya? Dormiu com un borratxo i mentrestant el vostre Fill ha mort! /Què em dieu? Ha mort? Que se m'endugui el dimoni si en sabia res!". L'espectacle religiós no

va poder contenir l'humor que qualsevol peripècia humana (o divina) sempre acaba generant. Tabori colla encara més la rosca i presenta l'assaig d'una posada en escena del Gènesi que es veu lògicament minada de plagasitats i riallades explosives.

Les variacions Goldberg juguen amb el fet teatral com a mirall còncau de la vida, i ho fan amb contundència, enginy i transgressió, de manera que permeten un muntatge esponjós i divertit. Amb aquesta intenció l'acara Alex Rigola, i certament aconsegueix moments hilarants, com l'escena del pecat original en què una serp amb veu de vellut sedueix

Eva mentre li gemega el provocador *Je t'aime* de la cançó i acaba organitzant una autèntica orgia en què Eva s'empassa la cua del diable, l'àngel l'endinya pel darrere i Adam ruixa l'arbre prohibit. O quan Moisès, en baixar del Sinai, s'enfronta amb una colla de rockers que li posen les taules per barret i el deixen ben baldat. El millor de l'escenografia és la seva construcció que es realitza simultàniament en la maqueta sobre la taula d'assaig i a l'escenari real. I malgrat els múltiples estímuls visuals, el Rigola penetrant d'*Un cop baix* i l'irreverent de *Titus Andrònic* es mostra enigmàticament tímid amb el sarcasme de Tabori, com si l'espai l'hagués aclapat. Tot el mordent que sobreeixia en els seus muntatges anteriors queda amortit en una posada en escena una mica esvaïda. Potser la tria d'algun actor no ha estat la més encertada, però d'altres com Mercè Arànega, Gavina Sastre i Jordi Banacolocha, tot i dur a terme un treball consistent, sembla que evolucionin amb el ralenti posat. L'espectacle té aspectes molt notables i situacions divertidíssimes, i segurament les inconnexions entre seqüències i els desnivells en la línia d'interès se superaran amb el rodatge. Lluís X. Villa-

nueva n'és la prova, amb una actuació convincent i ben encarada. En la ficció, el director escènic i l'ajudant de direcció es desdoblen en els mateixos Déu i Crist, l'un tirànic, l'altre cagadubtes. A la fi, el fill suplantja el pare abans de ser

devorat i pren les regnes del muntatge. Però en la realitat, Rigola es mostra indecís, com embotornat per la calefacció dels mitjans, a l'espera que es decideixi a matar el pare a cops de la seva capacitat de descarament.

Sala Tallers
Del 18 de gener
a l'11 de febrer
de 2001

TNC
Teatre Nacional
de Catalunya
www.tnc.es

Les variacions Goldberg

George Tabori

Direcció: Alex Rigola

Caproducció
Teatre Nacional
de Catalunya
i Kronos Teatre

Producció executiva
i distribució
Bitò Produccions, S.L.

ACS, SONY, Airtel, BBVA, etc.